

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Мектепке дейінгі ұйымдарда жоба технологиясының тиімділігі

ЖАРИЯЛАНДЫ 19.03.2025	ТІРЕК СӨЗДЕР баланың дамуы, белсенді оқыту, жоба технологиясы, зерттеу әдістері, мектепке дейінгі білім, педагогикалық инновация, шығармашылық	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/176968/
---------------------------------	--	---

Өмірғалиева Айдана Баубекқызы

Лауазымы: тәрбиешісі

Ақтөбе облысы, Ақтөбе ауданы

“MDU Baqytty Bala” балақашасы

Аннотация

Бұл мақалада мектепке дейінгі ұйымдарда (МДҰ) жоба технологиясын қолданудың тиімділігі қарастырылады. Жоба технологиясы балалардың зерттеу, ойлау, шығармашылық және коммуникативтік дағдыларын дамытудың маңызды құралы болып табылады. Мектепке дейінгі білім беру жүйесінде жоба әдісі балалардың белсенділігі мен қызығушылығын арттырып, олардың өзіндік зерттеу жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, жоба технологиясы арқылы балалар қоршаған ортамен танысып, жаңа білімді өз бетінше меңгеруге үйренеді. Мақалада жоба технологиясының негізгі қағидалары, оның МДҰ-да қолданылу жолдары, тиімділігі және педагогтардың тәжірибесінде алатын орны жан-жақты талқыланады.

Кілт сөздер

Мектепке дейінгі білім, жоба технологиясы, баланың дамуы, шығармашылық, зерттеу әдістері, белсенді оқыту, педагогикалық инновация.

Кіріспе

Қазіргі таңда мектепке дейінгі білім беру жүйесінде балалардың шығармашылық және зерттеу қабілеттерін дамытуға ерекше мән берілуде. Осы мақсатта қолданылатын тиімді әдістердің бірі – жоба технологиясы. Бұл технология балаларды белгілі бір тақырыпты зерттеуге, өз бетінше ой түюге және шығармашылық тұрғыдан ізденуге үйретеді. Жоба әдісі баланың жеке қызығушылығын, қабілетін ескеріп, оны белсенді әрекетке ынталандырады. Жоба технологиясын қолдану арқылы балалар тек жаңа білім алып қана қоймай, сонымен қатар алған білімдерін өмірде қолдануға да үйренеді. Бұл әдіс балалардың коммуникативтік дағдыларын жетілдіріп, өз ойын еркін жеткізуіне мүмкіндік береді.

Жоба технологиясының мәні және оның қағидалары

Жоба технологиясы – балалардың белгілі бір тақырыпты жан-жақты зерттеуі мен талдауына бағытталған педагогикалық әдіс. Бұл әдіс арқылы балалар нақты проблемаларды шешуге дағдыланып, өз бетімен шешім қабылдауға үйренеді. Жоба әдісінің негізгі қағидаларының бірі – баланың қызығушылығына негізделген оқу процесін ұйымдастыру. Балалар өздері қызыққан тақырыптарды зерттегенде, олардың оқу-танымдық белсенділігі артып, жаңа ақпараттарды жылдам қабылдайды. Сонымен қатар, жоба технологиясы тәжірибеге негізделген оқыту әдісі болып табылады, себебі балалар теориялық білімді іс жүзінде қолданып көреді. Жобамен жұмыс жасау барысында бала өз ойын еркін жеткізуді, пікір алмасуды және өз көзқарасын дәлелдей білуді үйренеді.

Мектепке дейінгі ұйымдарда жоба технологиясын қолдану жолдары

Мектепке дейінгі ұйымдарда жоба технологиясын тиімді қолдану үшін педагогтар балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, қызықты әрі қолжетімді тақырыптарды таңдай білуі керек. Жоба жұмыстары топтық немесе жеке түрде ұйымдастырылуы мүмкін. Топтық жобалар балаларды бірлесе жұмыс істеуге, бір-біріне көмектесуге және өзара қарым-

қатынасты дамытуға үйретеді. Жеке жобалар болса, баланың өзіндік ойлау қабілетін дамытып, жеке қызығушылықтары мен шығармашылық дағдыларын жетілдіруге мүмкіндік береді. Жобаларды жүзеге асыру кезінде әртүрлі көрнекі құралдар, интерактивті әдістер мен шығармашылық тапсырмалар қолдану тиімді. Балалар өз жобаларын қорғау барысында өзін еркін сезініп, аудитория алдында сөйлеу дағдыларын дамытады.

Жоба технологиясының балалардың дамуына тигізетін әсері

Жоба технологиясы балалардың танымдық белсенділігін арттырып қана қоймай, олардың шығармашылық қабілеттерін, логикалық ойлауын және зерттеушілік дағдыларын дамытады. Балалар жоба барысында белгілі бір құбылысты тереңірек зерттеп, жаңа ақпаратты игеріп қана қоймай, оны тәжірибе жүзінде қолдануды да үйренеді. Сонымен қатар, бұл әдіс балалардың сенімділігін арттырып, өзіндік шешім қабылдау қабілеттерін дамытады. Жоба технологиясы баланың қызығушылығы мен қабілетін ескеріп ұйымдастырылған жағдайда, ол баланың білімге деген ынтасын арттырады. Жоба әдісі арқылы балалар жаңа тақырыптарды зерттеп қана қоймай, оларды өз бетінше ой елегінен өткізіп, шығармашылық тұрғыдан игереді.

Педагогтың жоба технологиясын ұйымдастырудағы рөлі

Мектепке дейінгі ұйымдарда жоба технологиясының тиімді жүзеге асуы педагогтың кәсіби шеберлігіне тікелей байланысты. Педагог балаларға бағыт-бағдар беріп, оларды қызықты зерттеу жұмыстарына тартуы керек. Балалардың жоба жұмысына деген ынтасын арттыру үшін мұғалім шығармашылық әдістерді, ойын элементтерін, топтық тапсырмаларды және көрнекі құралдарды тиімді пайдалануы қажет. Сонымен қатар, педагог балаларға бағыт-бағдар беріп қана қоймай, олардың өз бетінше шешім қабылдауына мүмкіндік жасауы керек. Педагог баланың зерттеуге деген ынтасын арттыру үшін қолайлы орта қалыптастырып, оларға өз ойларын ашық жеткізуге жағдай жасауы тиіс. Балалардың қызығушылығын ояту үшін мұғалім оларға таңдау еркіндігін беруі керек,

бұл олардың дербестігін нығайтады.

Қорытынды

Мектепке дейінгі ұйымдарда жоба технологиясын қолдану балалардың танымдық белсенділігін арттырып, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытуда маңызды рөл атқарады. Бұл әдіс арқылы балалар қоршаған ортаны зерттеуге, жаңа ақпаратты меңгеруге және оны тәжірибеде қолдануға үйренеді. Сонымен қатар, жоба технологиясы балалардың коммуникативтік дағдыларын жетілдіріп, оларды топтық жұмысқа, өз ойын еркін жеткізуге және зерттеу жұмыстарын жүргізуге бейімдейді. Сондықтан мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде жоба технологиясын кеңінен қолдану маңызды. Мұғалімдер балалардың қызығушылығын ескере отырып, шығармашылық тұрғыдан ұйымдастырылған жобаларды жүзеге асырса, мектепке дейінгі білім беру сапасы айтарлықтай жақсарады.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Ахметов, Ж. «Мектепке дейінгі білім беру әдістемесі». Алматы: Білім, 2020.
2. Бекжанова, А. «Балабақшада инновациялық оқыту технологиялары». Астана: Фолиант, 2019.
3. Ибраева, Г. «Балалар психологиясы және танымдық дамуы». Алматы: Қазақ университеті, 2021.
4. Қасымова, Л. «Оқыту технологиялары және олардың тиімділігі». Алматы: Мектеп, 2018.
5. Мұқанова, А. «Мектепке дейінгі тәрбие негіздері». Астана: Фолиант, 2020.
6. Тұрғынбаева, Б. «Жоба технологиясын қолдану әдістері». Алматы: Рауан, 2017.
7. Шыныбекова, Ә. «Педагогикалық инновациялар және олардың маңызы». Астана: Фолиант, 2019.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.